

Data: 9 października 2008 r.

Kontakt:

Katarzyna Forycka
Starszy konsultant ds. PR
(22) 523 49 76, 0502 18 43 22
katarzyna.forycka@pl.pwc.com

Dekoniunktura na rynku IPO w Europie odzwierciedla ogólny spadek zaufania do rynków kapitałowych na świecie

Najnowsza kwartalna ankieta PricewaterhouseCoopers dotycząca debiutów giełdowych (IPO Watch Europe), badająca zarówno liczbę, jak i wartość pierwszych ofert publicznych (Initial Public Offering – IPO) na najważniejszych giełdach europejskich, wskazuje na ogromny spadek wartości IPO w Europie w trzecim kwartale 2008 r. w porównaniu z analogicznym okresem roku poprzedniego. Łączna wartość ofert odnotowanych na rynkach europejskich w okresie od lipca do września 2008 r. wyniosła 1.635 mln euro w porównaniu do 12.624 mln euro odnotowanych w trzecim kwartale 2007 r. Tak duży spadek wartości IPO był efektem zmniejszenia się liczby debiutów oraz średniej wartości ofert wskutek mniejszej liczby dużych transakcji. Największym IPO w minionym kwartale była oferta Commercial Bank of Qatar o wartości 444 mln euro, podczas gdy w analogicznym okresie roku poprzedniego największą ofertą było IPO spółki Tognum AG o wartości 1.800 mln euro.

W trzecim kwartale 2008 r. na najważniejszych giełdach europejskich miało miejsce 69 IPO, co oznacza znaczny spadek w porównaniu do 183 IPO odnotowanych w trzecim kwartale 2007 r. Średnia wartość ofert, która wyniosła 33 mln euro, również spadła, zarówno w odniesieniu do 80 mln euro odnotowanych w analogicznym okresie roku poprzedniego, jak i w porównaniu do drugiego kwartału 2008 r., kiedy to wyniosła 82 mln euro. Liczba debiutów spadła nawet w stosunku do rozczarowującego drugiego kwartału 2008 r., kiedy to miały miejsce 133 IPO.

Pod względem wartości ofert największym rynkiem w tym kwartale był Londyn, na którym przeprowadzono 19 IPO o łącznej wartości 945 mln euro, w tym dwie największe oferty (przeprowadzone na londyńskim rynku głównym). Największym IPO była oferta Commercial Bank of Qatar (444 mln euro), na drugim miejscu uplasowała się oferta firmy inwestycyjnej Global Mena Financial Assets Limited (318 mln euro). Trzecim największym IPO w kwartale była oferta hiszpańskiego banku Caja de Ahorros del Mediterraneo (292 mln euro) przeprowadzona na hiszpańskim rynku BME. Czwartym największym IPO okazała się oferta holenderskiej firmy inwestycyjnej Germany1 Acquisitions Ltd (250 mln euro) przeprowadzona na NYSE Euronext, a piąte miejsce przypadło przeprowadzonej na londyńskim rynku AIM ofercie spółki zajmującej się wydobyciem ropy naftowej i gazu Resaca Exploitation Inc z siedzibą w USA (67 mln euro).

Richard Weaver, partner w grupie ds. rynków kapitałowych w PricewaterhouseCoopers w Londynie, stwierdził:

“Nawet biorąc pod uwagę fakt, że trzeci kwartał roku cechuje zazwyczaj mniejsza liczba ofert pierwotnych, należy stwierdzić, że w ciągu ostatnich trzech miesięcy aktywność na rynku IPO drastycznie spadła. Niekorzystne skutki braku stabilności na rynkach finansowych dotknęły wszystkie rynki w Europie, co potwierdza łączna wartość ofert, stanowiąca zaledwie jedną ósmą wartości odnotowanej w trzecim kwartale 2007 r. Jednak mimo globalnego kryzysu finansowego i ogólnie niekorzystnej atmosfery na rynku, wśród pięciu największych IPO w tym kwartale dominowały oferty banków i podmiotów o działalności inwestycyjnej.”

Tom Troubridge, szef grupy ds. rynków kapitałowych w PricewaterhouseCoopers w Londynie, dodał:

“W obliczu zmęczenia inwestorów wysoką niepewnością na rynkach finansowych, niekorzystna sytuacja na rynku prawdopodobnie utrzyma się do przyszłego roku. Wiele spółek, które mogłyby rozważyć debiut giełdowy, na razie wstrzymuje takie plany czekając na więcej pozytywnych

sygnałów świadczących o polepszeniu sytuacji na rynkach akcji. Najprawdopodobniej będziemy świadkami powrotu aktywności na rynku IPO nie wcześniej niż w drugim kwartale 2009 r.”

Międzynarodowe debiuty na rynkach europejskich

W trzecim kwartale 2008 r. rynki europejskie w dalszym ciągu przyciągały podmioty z innych części świata, a międzynarodowe IPO miały znacznie większy udział w ogólnej aktywności na rynku ofert publicznych niż w poprzednich latach. Wartość IPO przeprowadzonych przez spółki spoza Europy (które na miejsce debiutu wybierały Londyn, Luksemburg, NYSE Euronext oraz Oslo) stanowiła ponad połowę łącznej wartości IPO na rynkach europejskich w trzecim kwartale 2008 r., w porównaniu do udziału na poziomie 21% odnotowanego w analogicznym okresie roku poprzedniego. Łącznie miało miejsce 22 IPO spółek spoza Europy, a łączna wartość tych ofert wyniosła 944 mln euro. Oznacza to spadek zarówno liczby debiutów, jak i wartości ofert w porównaniu do trzeciego kwartału 2007 r., kiedy to odnotowano 24 międzynarodowe IPO o łącznej wartości 2.652 mln euro.

Na londyńskim rynku głównym miały miejsce cztery międzynarodowe IPO o łącznej wartości 764 mln euro, w tym dwie największe oferty w tym kwartale, przeprowadzone przez Commercial Bank of Qatar (oferta Globalnych Kwitów Depozytowych o wartości 444 mln euro) oraz przez fundusz private equity z Kuwejtu, Global Mena Financial Assets Limited (318 mln euro). Na londyńskim rynku AIM odnotowano 8 międzynarodowych IPO o łącznej wartości 106 mln euro, w tym ofertę amerykańskiej spółki z sektora ropy naftowej i gazu Resaca Exploitation Inc (67 mln euro) oraz IPO podmiotu o działalności inwestycyjnej z Kajmanów The Family Shariah Fund Limited (20 mln euro).

W Luksemburgu miało miejsce pięć ofert Globalnych Kwitów Depozytowych o łącznej wartości 69 mln euro. Wszystkie zostały przeprowadzone przez spółki z Indii. Pozwoliło to w pewnym stopniu przełamać negatywny trend, jako że w trzecim kwartale 2007 r. w Luksemburgu miały miejsce tylko dwa IPO, o łącznej wartości 9 mln euro.

Na NYSE Euronext odnotowano cztery IPO spółek spoza Europy, po jednej na rynku NYSE Euronext (wcześniej Eurolist) i na Alternext oraz dwa na rynku Marche Libre. Na Alternext miało miejsce IPO chińskiej spółki z sektora usług komunalnych o wartości 5 mln euro. Z kolei łączna wartość dwóch ofert przeprowadzonych na Marche Libre wyniosła poniżej 1 mln euro, a w przypadku debiutu na NYSE Euronext miało miejsce jedynie dopuszczenie akcji do obrotu, bez przeprowadzenia oferty. Na norweskiej Oslo Børs odnotowano jeden debiut amerykańskiej spółki telekomunikacyjnej, w przypadku którego również miało miejsce jedynie dopuszczenie akcji do obrotu.

Analiza giełd europejskich

Trzy największe IPO w trzecim kwartale 2008 r. miały miejsce w Londynie. Inne rynki europejskie, podobnie jak w poprzednich kwartałach, pozostawały daleko za rynkiem londyńskim pod względem wartości ofert. Aktywność na rynku AIM znacznie zmalała, odnotowano tam zaledwie 10 IPO o łącznej wartości 108 mln euro, w porównaniu do 56 IPO o łącznej wartości 2.736 mln euro w analogicznym okresie roku poprzedniego.

Hiszpańska BME była drugim największym rynkiem w Europie pod względem wartości ofert, co było rezultatem IPO banku Caja de Ahorros del Mediterraneo o wartości 292 mln euro. Na rynku BME nie odnotowano żadnych debiutów ani w drugim kwartale 2008 r., ani w trzecim kwartale 2007 r.

Trzecim największym rynkiem w Europie pod względem wartości ofert, a pierwszym, jeśli chodzi o liczbę debiutów był NYSE Euronext z 20 IPO o łącznej wartości 260 mln euro. Większość pozyskanych środków związana była z ofertą holenderskiej spółki specjalnego przeznaczenia (podmiot inwestycyjny ustanowiony, by pozyskać z rynku środki w celu nabycia innych spółek) Germany1 Acquisition Ltd, o wartości 250 mln euro. Ogólnie aktywność na NYSE Euronext spadła jednak w porównaniu z trzecim kwartałem 2007 r., kiedy to miały miejsce 34 IPO, o łącznej wartości 1.969 mln euro, co jest odzwierciedleniem niekorzystnych trendów na rynkach światowych.

Spośród pozostałych rynków europejskich, na szwajcarskim SWX odnotowano dwa IPO o łącznej wartości zaledwie 12 mln euro, a na obu segmentach rynku w Oslo – Børs oraz Axess – miały miejsce

3/12

łącznie również dwa IPO, o łącznej wartości 19 mln euro. Wartość ofert na obu rynkach znacznie spadła w porównaniu z analogicznym okresem roku poprzedniego. Na warszawskiej GPW odnotowano 13 IPO o łącznej wartości 14 mln euro, co również stanowi znaczny spadek zarówno liczby debiutów, jak i łącznej wartości ofert w porównaniu z trzecim kwartałem 2007 r., kiedy to miało miejsce 31 IPO o łącznej wartości 402 mln euro. Na włoskiej Borsie Italiana odnotowano dwa IPO o łącznej wartości 9 mln euro, w porównaniu z 9 IPO o łącznej wartości 938 mln euro w analogicznym okresie roku poprzedniego.

Na należącym do Deutsche Börse rynku Entry Standard odnotowano w trzecim kwartale 2008 r. zaledwie dwa IPO, przy czym w obu przypadkach miało miejsce jedynie wprowadzenie akcji do obrotu, bez oferty. W analogicznym okresie roku poprzedniego na Entry Standard miało miejsce 13 IPO o łącznej wartości 2.319 mln euro. W przypadku austriackiej Wiener Börse oraz greckiej Athens Stock Exchange, w trzecim kwartale 2008 r. nie odnotowano żadnego debiutu.

Giełdy w USA

W trzecim kwartale 2008 r. sytuacja na giełdach amerykańskich również odzwierciedlała ogólnoświatowe trendy i odnotowano znaczny spadek aktywności w zakresie IPO. Ogółem miało miejsce 12 ofert o łącznej wartości 1.210 mln euro, co oznacza spadek liczby debiutów o 73%, a łącznej wartości ofert o 86% w porównaniu z trzecim kwartałem 2007 r., kiedy to miały miejsce 44 IPO o łącznej wartości 8.402 mln euro. Liczba debiutów oraz łączna wartość ofert zmniejszyła się również w stosunku do drugiego kwartału 2008 r., kiedy to odnotowano 17 IPO o łącznej wartości 3.447 mln euro. Ogółem w trzecim kwartale 2008 r. na giełdach amerykańskich miało miejsce pięć międzynarodowych IPO o łącznej wartości 408 mln euro, w tym trzy oferty spółek z Chin oraz po jednej z Korei i Singapuru.

Dodatkowe informacje:

1. Bieżąca i poprzednie edycje IPO Watch Europe są dostępne pod adresem: www.pwc.com/pl/ipowatch. Dostępne są również podsumowania roczne za lata 2003, 2004, 2005, 2006 i 2007.

2. O IPO Watch Europe

Ankieta IPO Watch Europe obejmuje wszystkie debiuty na głównych giełdach w Europie w najważniejszych segmentach rynku akcji (włączając w to giełdy w Austrii, Belgii, Danii, Francji, Grecji, Hiszpanii, Holandii, Irlandii, Luksemburgu, Niemczech, Norwegii, Polsce, Portugalii, Szwajcarii, Szwecji, Wielkiej Brytanii i Włoszech) i jest przeprowadzana kwartalnie. Opcje nadsubskrypcji („green shoe offerings”), debiuty podmiotów, które przeprowadzały wcześniej pierwotną ofertę publiczną na jednym z rynków objętych niniejszą ankietą oraz przeniesienie pomiędzy rynkami w zakresie jednej giełdy nie zostały uwzględnione w statystykach. Ankieta dotyczy okresu od 1 lipca do 30 września 2008 r. i została sporządzona w oparciu o daty debiutów akcji lub praw do akcji. Dodatkowe informacje, w tym tabele danych, są dołączone do niniejszej notatki.

3. O współtworzących ankietę

Ankieta została opracowana przez londyńską grupę ds. rynków kapitałowych stanowiącą część brytyjskiego oddziału PricewaterhouseCoopers, przy współudziale specjalistów z innych krajów, w tym z Polski. Specjaliści ds. rynków kapitałowych PricewaterhouseCoopers świadczą szeroki zakres usług na rzecz firm oraz banków inwestycyjnych w zakresie wszelkich aspektów transakcji na rynkach kapitałowych. Usługi te obejmują przygotowanie do oferty publicznej, dobór właściwego rynku i zespołu doradczego, pomoc w analizie polityki rachunkowości oraz projektów konwersji sprawozdań finansowych na inne standardy rachunkowości, doradztwo na temat uregulowań prawnych dotyczących spółek giełdowych oraz przygotowywanie analiz operacyjnych i finansowych.

4. O PricewaterhouseCoopers

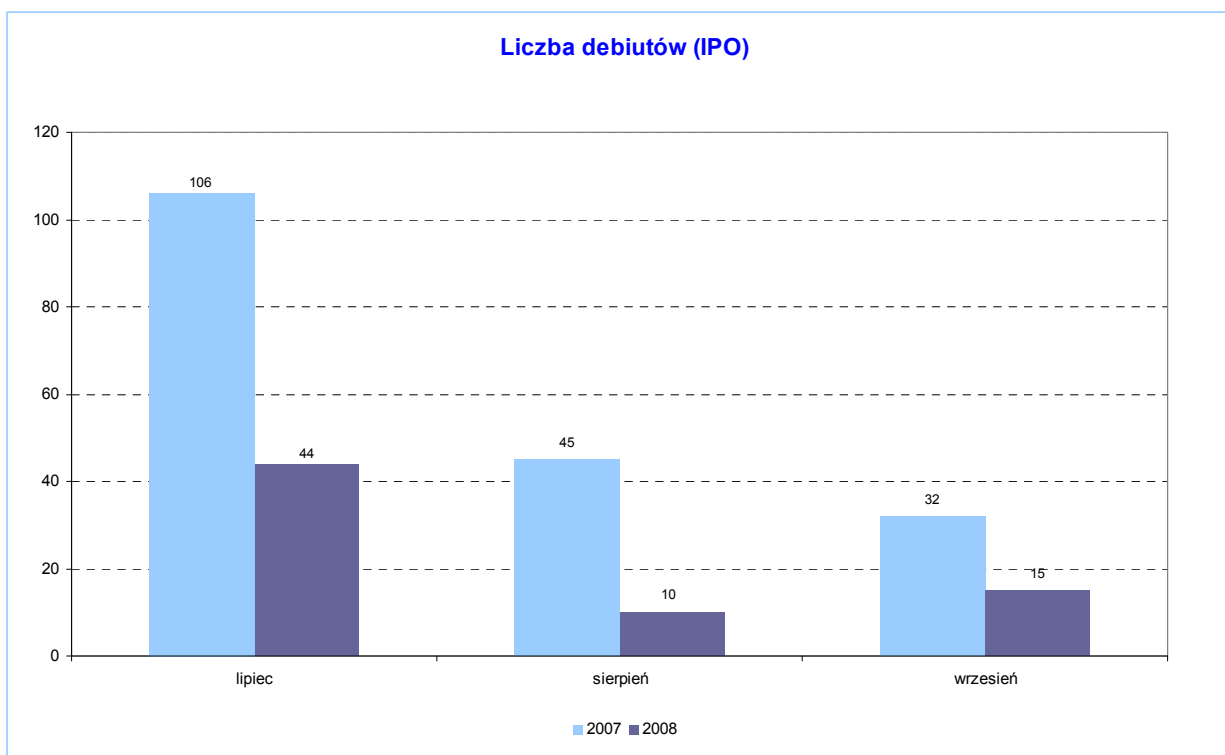
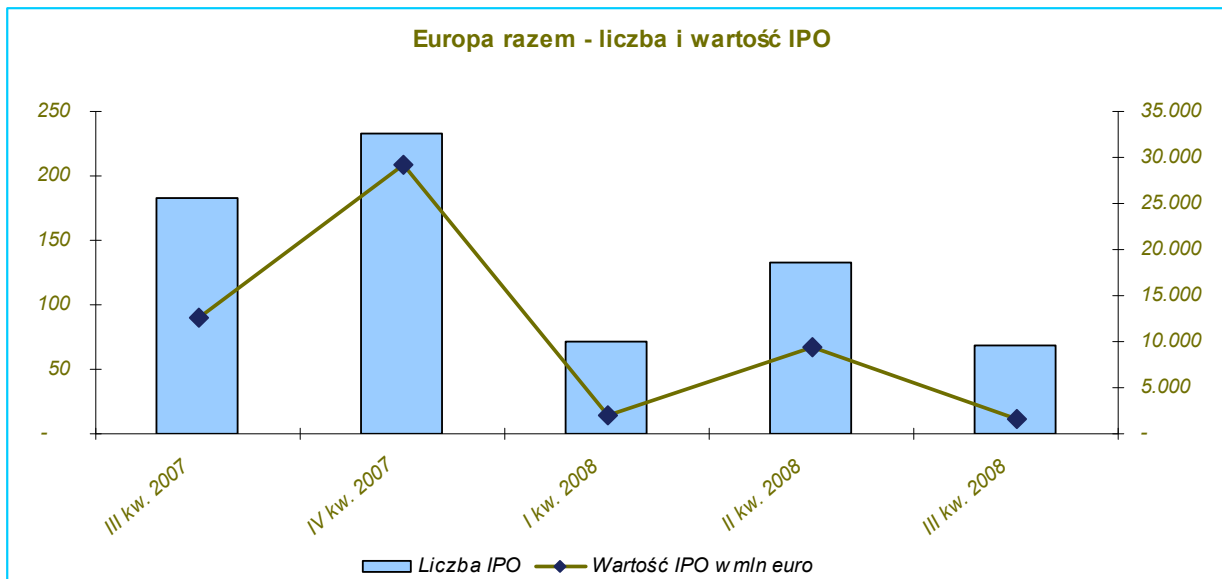
PricewaterhouseCoopers (www.pwc.com/pl) świadczy usługi w oparciu o specjalizację branżową, oferując rozwiązania w zakresie audytu, usług doradczych i doradztwa podatkowego klientom z sektora publicznego i prywatnego. Ponad 146.000 pracowników naszej firmy w 150 krajach łączy swoją wiedzę, doświadczenie i sprawdzone rozwiązania, aby przyczynić się do budowy zaufania do rynków kapitałowych oraz podnosić wartość przedsiębiorstw naszych klientów i ich interesariuszy.

Nazwa „PricewaterhouseCoopers” odnosi się do firm wchodzących w skład sieci PricewaterhouseCoopers International Limited, z których każda stanowi odrębny i niezależny podmiot prawny.

4/12

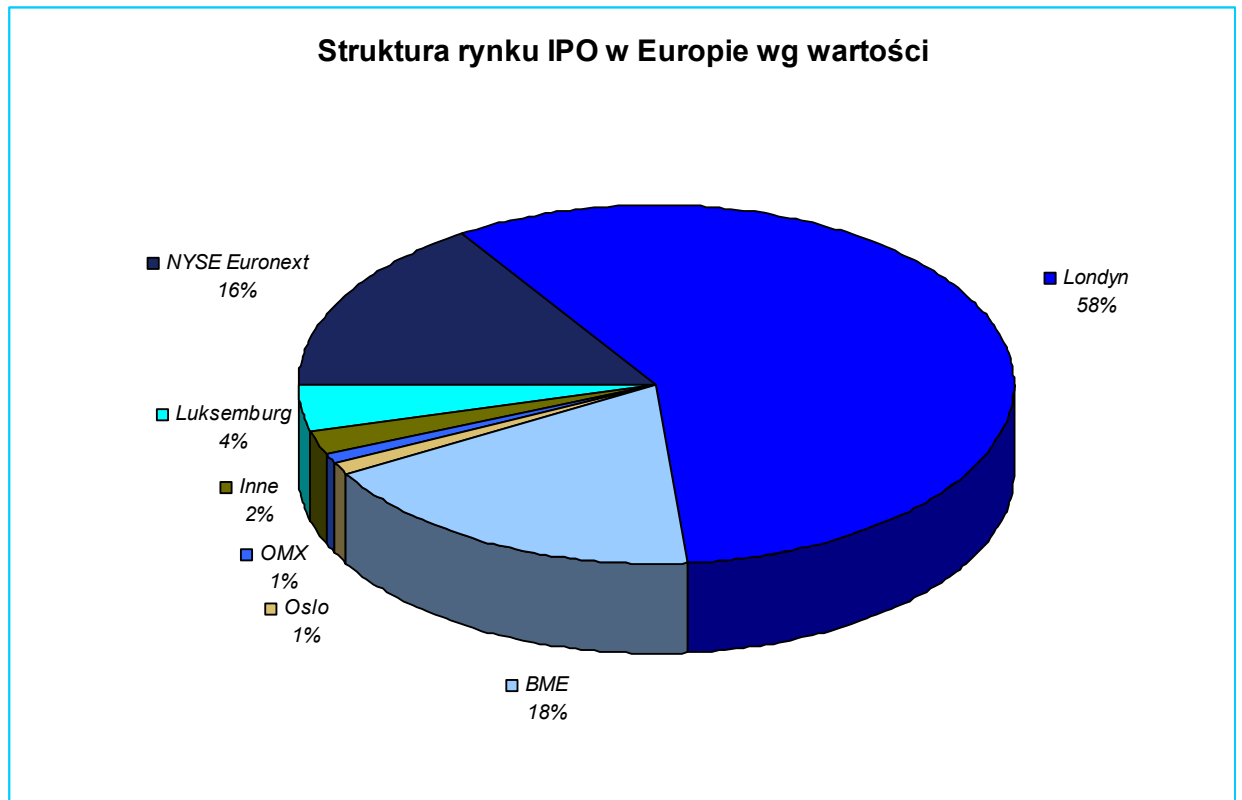
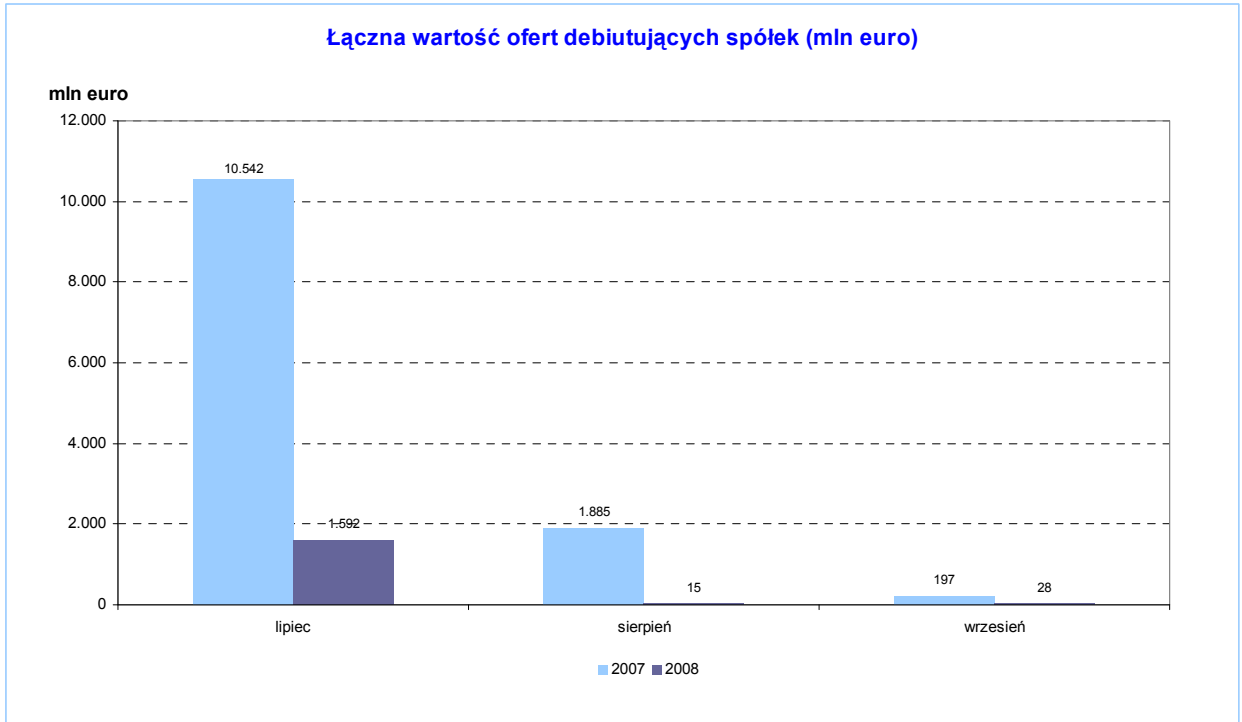
Nazwa „PricewaterhouseCoopers” jest jednym słowem, gdzie litery „P” i „C” piszemy wielkimi literami, a wszystkie pozostałe – małymi.

ZAŁĄCZNIK – DANE STATYSTYCZNE I WYKRESY

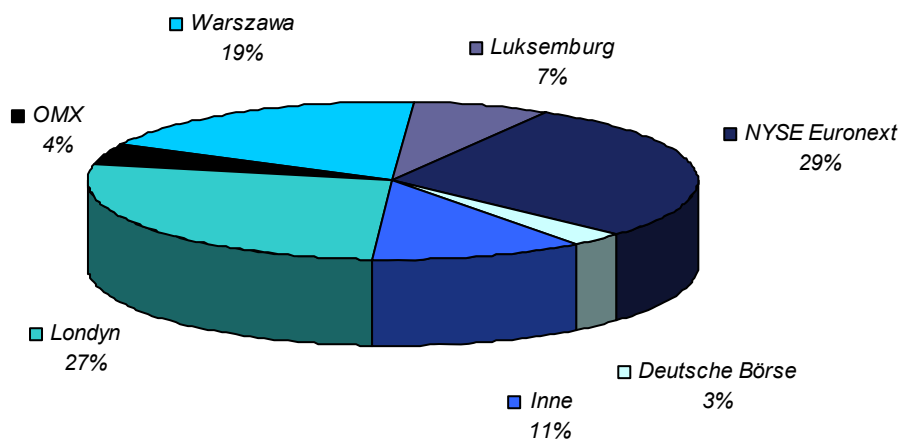
	III kwartał 2008 r.	III kwartał 2007 r.	II kwartał 2008 r.
Wszystkie debiuty europejskie, w tym:			
- bez oferty akcji	19	25	18
- z ofertą akcji	50	158	115
Średnia wartość oferty (mln euro)	33	80	82

Średnia wartość oferty została wyliczona w oparciu o całkowitą wartość i liczbę IPO z ofertą akcji

7/12

Struktura rynku IPO w Europie wg liczby

8/12

Analiza giełd europejskich

Giełda	Liczba IPO III kwartał 2008 r.	Wartość ofert III kwartał 2008 r. (mln euro)	Liczba IPO III kwartał 2007 r.	Wartość ofert III kwartał 2007 r. (mln euro)	Liczba IPO II kwartał 2008 r.	Wartość ofert II kwartał 2008 r. (mln euro)
OGÓŁEM						
Londyn	19	945	79	6.354	46 (2)	6.298 (2)
BME	1	292	-	-	-	-
NYSE Euronext	20	260	34	1.969	15	1.615
Luksemburg	5	69	2	9	6	49
SWX	2 (1)	12 (1)	1	107	3	412
Oslo	2	19	1	30	7	30
OMX	3	15	10	294	10	178
Warszawa	13	14	31	402	37 (2)	1.890 (2)
Borsa Italiana	2	9	9	938	2	14
Deutsche Börse	2	-	13	2.319	8	330
Irlandia (ISE)	1 (1)	- (1)	1	50	-	-
Wiener Börse	-	-	1	21	-	-
Ateny	-	-	1	131	-	-
Europa Razem	69	1.635	183	12.624	133	9.426
REGULOWANE PRZEZ UE						
Londyn (rynek główny)	9	837	23	3.618	21 (2)	5.459 (2)
BME	1	292	-	-	-	-
NYSE Euronext (Euronext)	4	250	11	1.913	4	1.596
SWX	2 (1)	12 (1)	1	107	3	412
OMX (rynek główny)	2	15	5	208	5	137
Borsa Italiana	2	9	9	938	2	14
Warszawa (rynek główny)	3	2	21	380	17 (2)	1.875 (2)
Oslo Børs	1	-	-	-	3	2
ISE	1 (1)	- (1)	-	-	-	-
Luksemburg	-	-	-	-	-	-
Deutsche Börse	-	-	5	2.292	2	324
Wiener Börse	-	-	1	21	-	-
Ateny	-	-	1	131	-	-
Regulowane przez UE - podsuma	24	1.417	77	9.608	56	8.429
REGULOWANE PRZEZ GIEŁDĘ						
Londyn (AIM)	10	108	56	2.736	23	699
Luksemburg (EuroMTF)	5	69	2	9	6	49
Oslo Axess	1	19	1	30	4	28
Warszawa (NewConnect)	10	12	10	22	20	15
NYSE Euronext (Alternext)	2	9	6	40	2	17
NYSE Euronext (Marche Libre)	14	1	17	16	9	2
Deutsche Börse (Entry Standard)	2	-	8	27	6	6
OMX (First North)	1	-	5	86	5	41
Londyn (PSM)	-	-	-	-	1	71
Londyn (SFM)	-	-	-	-	1	69
Irlandia (IEX)	-	-	1	50	-	-
Regulowane przez giełdę - podsuma	45	218	106	3.016	77	997
Europa Razem	69	1.635	183	12.624	133	9.426

(1) Aryzta AG notowana w Szwajcarii i Irlandii (rynek główny) - brak oferty publicznej.

(2) New World Resources notowana w Londynie (rynek główny), w Warszawie (rynek główny) oraz w Pradze - wartość oferty 1.390 mln euro.

9/12

Podział według sektorów

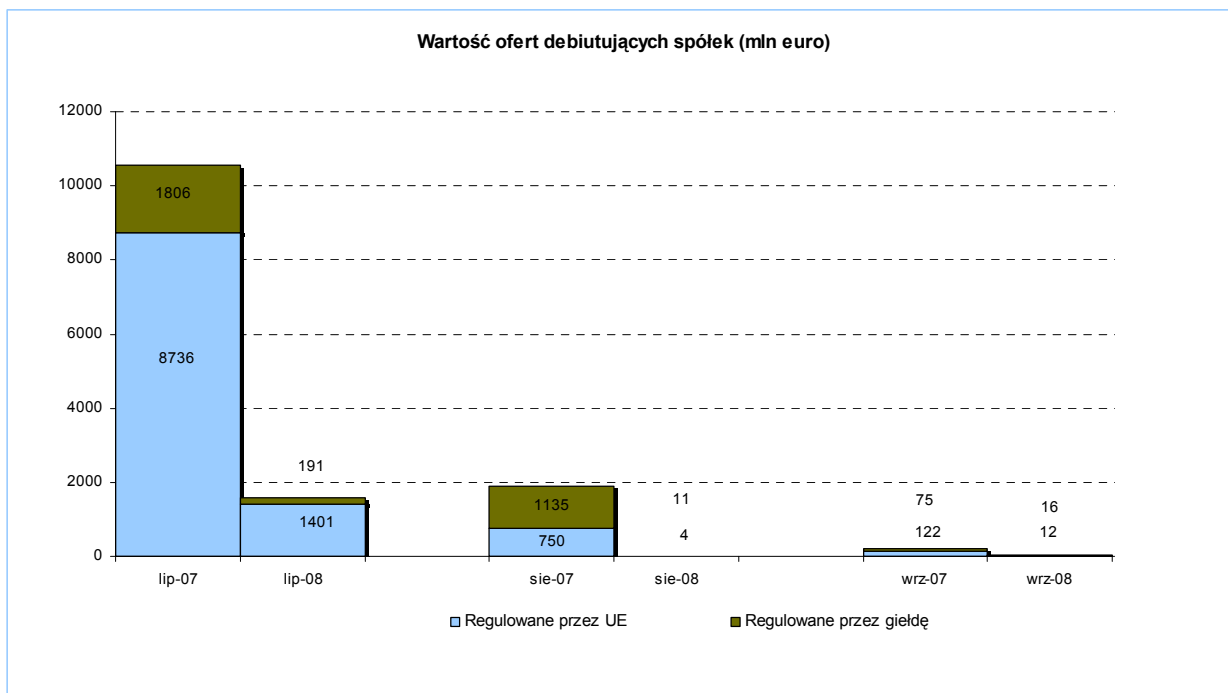
Sektor	Liczba IPO III kwartał 2008 r.	Liczba IPO III kwartał 2007 r.	Liczba IPO II kwartał 2008 r.
Produkty i usługi przemysłowe	10	38	21
Działalność inwestycyjna	9	31	21
Nowe technologie	8	13	14
Ropa naftowa i gaz	6	8	9
Usługi finansowe	5	10	8
Media	5	12	4
Usługi komunalne	4	2	5
Górnictwo	3	5	5
Usługi telekomunikacyjne	3	3	4
Banki	3	1	-
Podróże i rekreacja	2	11	2
Artykuły osobiste i gospodarstwa domowego	2	9	8
Handel	2	5	8
Nieruchomości	2	7	7
Żywność i napoje	2	2	7
Budownictwo i materiały budowlane	1	8	4
Chemiczny	1	1	2
Opieka zdrowotna	1	-	-
Farmaceutyki i biotechnologia	-	5	4
Ubezpieczenia	-	4	-
Przemysł drzewny i metalowy	-	5	-
Motoryzacyjny i części samochodowych	-	3	-
Razem	69	183	133

Giełdy w USA

Giełda	Liczba IPO III kwartał 2008 r.	Wartość ofert III kwartał 2008 r. (mln euro)	Liczba IPO III kwartał 2007 r.	Wartość ofert III kwartał 2007 r. (mln euro)	Liczba IPO II kwartał 2008 r.	Wartość ofert II kwartał 2008 r. (mln euro)
NASDAQ	7	733	23	1.984	6	603
NYSE	4	445	17	6.058	10	2.839
AMEX	1	32	4	360	1	5
USA Razem	12	1.210	44	8.402	17	3.447

10/12

W podziale na rynki regulowane przez UE i rynki regulowane przez giełdę

11/12

Pięć największych IPO w III kwartale 2008 r.			
	Wartość (mln euro)	Sektor	Giełda
Commercial Bank of Qatar	444	Banki	Londyn
Global Mena Financial Assets Limited	318	Działalność inwestycyjna	Londyn
Caja de Ahorros del Mediterraneo (CAM)	292	Banki	BME
Germany1 Acquisition Ltd	250	Działalność inwestycyjna	Euronext
Resaca Exploitation Inc	67	Ropa naftowa i gaz	Londyn

Pięć największych IPO w III kwartale 2007 r.			
	Wartość (mln euro)	Sektor	Giełda
Tognum AG	1.800	Produkty i usługi przemysłowe	Deutsche Börse
Guaranty Trust Bank	558	Banki	Londyn
Alliance Bank JSC	524	Banki	Londyn
Vimetco NV	428	Przemysł drzewny i metalowy	Londyn
Third Point Offshore Investors Ltd	387	Działalność inwestycyjna	Londyn

Pięć największych IPO w II kwartale 2008 r.			
	Wartość (mln euro)	Sektor	Giełda
EDP Renováveis SA	1.566	Usługi komunalne	NYSE Euronext
New World Resources	1.390	Górnictwo	Londyn/Warszawa
Fresnillo	1.143	Górnictwo	Londyn
Global Investment House	735	Usługi finansowe	Londyn
BH Global Ltd	674	Działalność inwestycyjna	Londyn

